

СЪРУЖЕНИЕ
С НЕСПОЛЪНСКА ЦЕЛ
„РАНА ИМПЕРВЕНЦИЯ НА ДЕЦА
В РИСК”

Проект
„Общностен център за ранно
детско развитие и родителска
подкрепа „Надежда”

МИЛИ РОДИТЕЛИ НА ДЕЦА СЪС
СИНДРОМ НА ДАУН,

Няколко съвета, които да следвате когато учите децата си на умения за четене.

Четенето е важно умение, което може да подобри качеството на живот на Вашето дете. Способността да чете ще му разкрие много възможности за независим живот и дейности през свободното време.

1. Направете ученето приятно. Не притискайте детето да се учи да говори или чете у дома или по време на терапевтични сесии със специалисти. Осигурявайте му много възможности, но го оставете да се движи със собствено темпо.

2. Разбийте новите умения на малки стъпки. По този начин, Вашето дете ще успява в овладяването на всяка малка стъпка. Това ще му даде увереност, че се справя и ще го мотивира да продължи напред.

3. Не настоявайте детето непременно да усвои някои умения. Предпоставката за четене, като фонемното осъзнаване например, е трудна задача. По-добре е децата да се научат да четат чрез визуален подход, а не чрез разбирането на връзката между звук и буква. Използвайте надписани картинки, снимки, символи, нарисувани от Вас предмети и дейности от ежедневието на детето. Когато показвате картинката, прочитайте и надписа под нея. Детето само ще направи връзката картинка-надпис. На по-късен етап ще може да разпознава и намира правилното наименование на дадена картинка измежду няколко други. Така визуално ще натрупа запас от думи, които ще може да „прочете“ и без съответната картинка. А това е една добра основа за развиване на уменията за четене.

4. Осигурявайте възможности на настоящото ниво на детето. Ако то може да обръща страниците, тогава това ще бъде неговото участие. В началото започнете с книжки, на които има само една предметна картинка на страница. Ако

няма надпис под нея, надпишете четливо с печатни букви. Може да направите албумче на детето, в което да подредите снимки на членовете на семейството, на любимите играчки, предмети, храни, занимания. Когато разглеждате книжка или албумче, първо назовавайте картинката на страницата „Това е.....“, докато сте сигурни, че детето е направило връзка между думата и картинката. После го потитайте „Къде е.....?“, като е достатъчно детето само да погледне или да посочи назованата картинка. Едва тогава пристъпете към „Какво е това?“, като трябва да насърчите всеки опит за отговор – звукоподражание, дума, жест. Когато детето може да отговаря на въпроси като „Какво се случва?“, то може да участва като читател. Но помнете, че то не трябва да чака да бъде читател, за да може да участва.

5. Опитвайте се да подбирате обучителен подход, който отговаря на стила на учене на Вашето дете. Има много пътища за учене на ново умение като четенето. Сензорните игри винаги са забавен и приятен начин. Ако се затруднявате, консултирайте се с логопед.

6. Следвайте интересите на детето. Избирайте книжки, които са му интересни, както и на подходящо ниво на четене. На пазара се предлагат и може да подберете

книжки от различни материи, с „прозорчета за отваряне“ и т.н.

7. Предоставяйте много възможности за упражняване на новото умение. Не се притеснявайте, ако детето Ви в началото избира винаги една и съща книжка, която иска да разглежда или чете отново и отново. Децата използват повторения, за да запомнят картинки или история и след това се опитват да участват повече при четенето на книгата. Отначало те могат да разпознават думите и да ги казват; по-късно могат да помнят репликите и да ги повтарят дословно.

8. Следвайте развитието на детето. Децата със Синдром на Даун може да се нуждаят от повече практика и да им трябва повече време, за да овладеят определено умение. Не се обезкуражавайте. Опитайте се да осигурите различни материали и упражнения, така че детето да не се обезкуражава и да продължава да напредва.

9. Насърчавайте новото умение и показвайте радост от постиженията на детето. Може да използвате различни награди и похвали.

10. Давайте възможности, които да помогнат на детето да генерализира научените умения. При възможност

предоставяйте мултисензорни усещания, които да помогнат на детето да овладее понятието в много различни ситуации. Например, ако детето е прочело думата „меко“, дайте му да докосва меки материи. Така думата ще се „изпълни“ със съдържание. Това е важно за Децата със синдром на Даун, защото те обикновено използват съществителни, поради затрудненията си с абстрактното мислене.

Не забравяйте: Независимо дали детето ще се научи да чете отрано или не, трябва да направите заниманията по ограмотяване редовна, приятна част от неговия живот, така че когато дойде времето за четене в училище, детето да бъде мотивирано да се научи.

Пожелаваме Ви успех!